

Reportatge Una fotògrafa nòmada

Cadaqués, el refugi de l'artista Ingrid Gehring

Helena Viñas

«Cadaqués em va fascinar al moment». D'aquesta manera descriu la seva primera visita al municipi gironí la fotògrafa Ingrid Gehring, que hi va anar a la dècada de 1960 per motius professionals i hi va acabar tenint una segona residència per passar-hi temporades i descansar dels seus viatges. I és que, amb prop de trenta anys, l'artista va deixar la seva feina com a directora d'art en una de les agències de publicitat més grans d'Alemanya i va emprendre un viatge en solitari a l'Índia, al volant d'una furgoneta Volkswagen de segona mà, amb tres càmeres i cent rotllos de pel·lícula. La ruta la va dur per indrets com Afganistan i Turquia, en els quals va captar la vida dels seus habitants i les seves tradicions. Quan va tornar a Barcelona del periple que havia iniciat precisament a Cadaqués havia recorregut 49.850 quilòmetres, tal com s'explica a la seva biografia, titulada *Al final, te fuiste enfadada*, que ha escrit Maria Victoria Aroca del Rey i que ha publicat recentment Comanegra.

En l'obra es narra com una jove Ingrid Gehring va conèixer Cadaqués realitzant una campanya publicitària. Va tornar-hi poc després per a treballar com a responsable de fotografia en el film de Jaime Camino *Los felices sesenta* (1963), rodatge en el qual va conèixer altres figures com l'actriu italiana Serena Vergano i l'arquitecte Ricardo Bofill. És arran d'aquesta experiència que l'artista va decidir situar a Cadaqués la seva segona residència, i hi va llogar primer un pis a prop de l'església, i després un apartament a la zona de Les Oliveres, que es va convertir en el lloc de partida dels seus primers viatges a l'Índia, i de descans després dels mateixos.

El rodatge de la pel·lícula també li va permetre conèixer Salvador Dalí, amb qui Gehring diu que va establir una bona amistat. «Estar sola amb ell era meravellós, però si apareixia algun fotògraf, periodista o alguna persona que li interessés professionalment, es tornava rígid i canviava de postura en l'acte», descriu l'artista, qui afegeix que «amb ell es podia parlar de qualsevol cosa». Fruit d'aquestes trobades, Dalí va retratar amb freqüència la fotògrafa, però explica que no conserva cap d'aquests dibuixos perquè «Gala no ho permetia»: «Em va arribar a treure de les mans un retrat que el mateix Dalí m'havia fet i regalat», assegura.

Així, d'aquesta relació només en queden un llibre dedicat a l'artista alemanya i diverses instantànies fetes per fotògrafs de l'èpo-

ca. Gehring no es va quedar cap carret de les fotografies que havia fet a Dalí, ja que sentia que «s'aprofitava» de la seva amistat.

Alhora, a Cadaqués també va conèixer el seu primer i últim marit, l'enginyer industrial Pepe Corberó, amb qui va tenir les seves dues filles, les bessones Maya i Clara. El municipi gironí acolliria la celebració del seu primer aniversari i bateig, al qual hi va assistir «tot Cadaqués». Entre els convidats hi havia el compositor romanès Sergiu Celibidiche, amic de Gehring i padrí de les nenes. Al llibre s'explica que, durant els primers anys de maternitat, la família va conviure en un apartament de l'emblematí edifici Walden 7 de Sant Just Desvern, «un dels llocs més 'cool' de l'època, un edifici monumental i emblemàtic dissenyat pel Taller d'Arquitectura de Ricardo Bofill». L'habitatge va ser l'escenari de la

separació de Gehring del seu marit, del creixement de les seves filles i de la tornada al món laboral i els viatges de l'artista, que posteriorment es va traslladar a viure Barcelona.

Maria Victoria Aroca del Rey descriu que, per a Ingrid Gehring, Cadaqués va ser «un veritable personatge en la seva biografia: no un artista convidat, sinó un protagonista, una companyia que considera essencial».

«Quan la feina xoca amb els ideals

L'asolellat Cadaqués dista molt de la freda Àustria on Gehring va néixer l'any 1942, essent la mitjana de tres germanes. La seva infantesa va estar marcada per l'absència del seu pare, abatut durant la Segona Guerra Mundial, a més de la complicada relació amb la seva mare Ellen, a qui es descriu com una dona «amb geni viu, autoritària i que se sentia desgraciada». Gehring recorda que «la meva mare ens parlava molt poc dels seus primers anys a Àustria amb el meu pare i, quan ho feia, era per retreure'ns quelcom». Amb tot, afegeix que «quan vaig descobrir una maleta amb fotografies del seu món feliç, vaig entendre el que havia perdut i vaig justificar, d'alguna manera, la seva amargura».

La família es va traslladar a Alemanya i Gehring va cursar estudis de Gràfica Publicitària a la Universitat de Werkkunstschule, a Hannover, i l'estiu posterior a la seva graduació va fer un viatge a Espanya, on es va instal·lar a Barcelona. A la capital catalana va iniciar el seu interès per la fotografia de la mà d'artistes com Manel Gausa, qui la va inspirar a endinsar-se en el barri del Somorrostro, habitat per la comunitat gitana, i retratar la seva misèria. «Em van rebre amb simpatia i alegria» - explica Gehring -, «aquella pobre-

sa era diferent de la que havia patit a la postguerra: ells estaven alegres mentre jo havia lluitat per la supervivència».

A través d'una amiga va aconseguir un contracte com a directora d'art a l'agència Danis, on va introduir una innovadora manera de presentar els *storyboards* als clients: emprar fotografies fetes per ella mateixa en comptes de les il·lustracions habituals. Poc després va continuar la seva trajectòria professional com a directora d'art de l'equip germànic-espanyol de l'agència Troost. Així, Gehring va emprendre un estil de vida on es podia moure lliurement per Europa, acompanyada de cert reconeixement per la seva fotografia publicitària. En aquell temps va treballar per a companyies com Henkel Ibèrica, Marlboro, Persil, Delapierre, Warner's o Punto Blanco, combinant els requisits publicitaris amb la seva vocació artística.

Amb tot, cada cop es feia més evident que «la publicitat entrava en contradicció» amb la ideologia i el caràcter de Gehring. El punt de no retorn es va produir quan es va fer càrrec d'una campanya titulada «Aire net, aigua neta, terra neta». Si bé Gehring la va acollir amb «entusiasme», ja que pretenia sensibilitzar sobre els perills de la contaminació, al llibre s'explica que Troost els va amagar que qui havia encarregat la campanya eren diferents firmes que necessitaven netejar la seva reputació. L'artista va abandonar el projecte quan se'n va assabentar, i tot plegat va suposar un «punt d'inflexió» en què va decidir prendre's un «temps per meditar». Així, va pactar tres mesos sabàtics amb l'empresa, després dels quals no s'arribaria a reincorporar.

Intentar transmetre l'espiritualitat

12.250 quilòmetres són els que Gehring va re-

córrer des de Cadaqués fins a l'Índia, travessant Turquia, Pèrsia (Iran) i Afganistan. Al volant d'una furgoneta Volkswagen de segona mà que havia adquirit a Alemanya, la fotògrafa va emprendre la ruta que, afirma, havia de realitzar en solitari. «Sempre he pecat d'inconscient, no veia els perills, ho vaig fer i ja està», expressa l'artista. Entre jornades de conducció de fins a 16 hores, Gehring va fotografiar els diferents paratges i estils de vida del continent asiàtic, el qual havia escollit perquè «sempre m'havia fascinat».

Amb tot, el que l'artista destaca més d'aquella experiència és el «pilar espiritual» que en va obtenir, i com creences com la reencarnació, li van resoldre «molts dubtes». Aquests sentiments i nous hàbits, com la meditació, són els que va intentar transmetre a la seva mare Ellen quan es van reunir a Katmandú (capital del Nepal), sense èxit. Per començar, aquesta no entenia la decisió de la seva filla d'haver deixat la feina, i tampoc la meditació, que es va negar a practicar. «De seguida que va arribar ma mare, em vaig adonar que m'havia equivocat en convidar-la, que la convivència seria conflictiva i ella no trobaria pau». Gehring desenvolupa aquest sentiment en una entrevista amb Aroca del Rey: «Per a mi el fracàs ha estat no calmar la meva mare, que marxés d'aquest món enfadada». I, així, aquest sentiment és el que dona nom a la biografia d'aquesta fotògrafa de vida nòmada.

Després de tornar d'aquell viatge l'any 1973, com es pot llegir al llibre, «Ingrid va abandonar la seva carrera publicitària, va emprendre amb èxit projectes empresarials relacionats amb la seva experiència a l'Orient i el 1996 va començar a impartir classes de ioga, en les quals projectava gran part d'allò que havia après».

La fotògrafa austríaca Ingrid Gehring retratada amb Salvador Dalí a Cadaqués. / ARXIU INGRID GEHRING

Un viatger a l'Afganistan. / INGRID GEHRING

Un jove venedor a Katmandú. / I. GEHRING

Amb la mare i les bessones, a Cadaqués. / ARXIU I.G.

Els companys d'Ingrid Gehring en un curs de meditació a Bodghaya, a l'Índia, als anys 70. / INGRID GEHRING